

Saulėta, dieną 70°, naktį 50.
Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:21

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 5 d., 1970 m.

Kaina 10c

132

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

IZRAELIS — SUNKI VYRIAUSYBĖS PROBLEMA

PREZIDENTO KALBA APIE KAMBODIJĄ

Sėkmingiausias žygis per visą Vietnamo karą

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas savo žodyje į tautą trečiadienio vakare pasidžiaugė, kad žygis į Kambodiją buvo sėkmingesnis, negu buvo tikėtasi jį pradėdant. Visi užsibrėžti uždaviniai buvo įvykdyti greičiau ir nuostolių turėta daug mažiau, negu buvo laukta. Prezidentas pareiškė, kad ši operacija buvo pati sėkmingiausia visame ilgame Vietnamo kare. Prezidentas kartu priminė, kodėl reikėjo šį puolimą pradėti, nurodydamas, kad be Kambodijos žygio jam būtų buvę daug sunkiau įgyvendinti amerikiečių kareivių atitraukimo planą. O jis po atėjimo į valdžią iki šių metų galo bus išvėžęs iš Vietnamo jau 260,000 amerikiečių.

Prezidentas priminė, kad jis savo balandžio 20 d. kalboje įspėjo prieš neįsitraukti jo atitraukimo plano savo puolimams Laos ar Kambodijoje išplėsti, jis tada pagrasino, kad bet koks komunistų veiklos sustiprinimas bus smarkiomis priemonėmis atsakytas. Balandžio pabaigoje priešas iš Kambodijos pradėjo visą eilę puolimų. Atsirado pavojus Amerikos jėgoms Vietnamame, reikėjo griebtis priemonių. Amerikos puolimas nebuvo siekiant okupuoti Kambodijos teritoriją, bet tik — siekiant pagreitinti karo užbaigimą Vietnamame.

Prezidentas Nixonas nurodė, kad visi amerikiečių karinių jėgų tikslai buvo pasiekti. Priešo bazės buvo užimtos daug greičiau ir daug daugiau buvo atimta karinės medžiagos, negu buvo tikėtasi. Per vieną gegužės mėnesį buvo atimta daugiau priešų ginklų, amunicijos, maisto ir kitos medžiagos, negu per visus 1969 metus visame Vietnamame.

Televizijos žiūrovai gavo progą pamatyti trumpą filmą su atimtais iš komunistų ginklais ir amunicija. Baltieji Rūmai išleido detalizuotą priešų karinės mamos sąrašą. Iš jo matosi, kad per mėnesį iš komunistų buvo atimta 15,251 šautuvų ir 2,114 grupinių ginklų: kulkosvaizdžių, minosvaizdžių, prieštankinių patrankelių ir priešlėktuvinių pabūklų.

Kambodijoje sunaikinta 8,296 bunkeriai, paimta 3,267,952 kulkosvaizdžių šoviniai ir netoli septynių milijonų šautuvų kulku.

Toliau sąrašė sakoma: paimta 34,813 granatų, 3,961 minų ir 76,600 svarų įvairių sprogmenų, 132,694 priešlėktuvinių sviedinių, 48,320 raketinių minų.

Priešas neteko 11 milijonų svarų ryžių, 359 sunkvežimių, 40 laivų, 36 elektros generatorių, 186 radijo siuntuvų, 50,800 svarų medicinos priemonių. Kambodijos žygyje žuvo 9,145 kareiviai ir 1,916 buvo paimta į nelaisvę.

Nukentėjusiojo Peru pasirodė šiltinė

LIMA. — Nuo žemės drebėjimo nukentėjusio Peru valstybėje jau gauna paramos iš 12 šalių. Helikopteriais ir lėktuvais vežamas maistas ir rūbai atkirstiems miestams ir kaimams. Yungay mieste, kur buvo 20,000 gyventojų, apie 2,500 asmenų ant aukščiausios miesto vietos — kapinių, laukia pagalbos. Visur kitur liko tik dumblo apneštos griuvėsiai krūvos. Drebjimas išjudino nuo apylinkės kalnų dideles mases ledų ir žemių.

Trys Amerikos transporto lėktuvai nusileido netoli Chimbote miesto ir išlaipino 40 asmenų grupę, kuri pradės skirstyti nukentėjusiems vaistus ir maistą.

IS VISO PASAULIO

BONA. — Ekonomikos ministeris Vakarų Vokietijoje Karl Schiller pareiškė, kad Vokietija pergyvena didelį produkcijos pakilimą, net 6% per šiuos metus.

WASHINGTONAS. — Venecuelos prezidentas Rafael Caldera pareiškė JAV kongreso jungtiniame posėdyje, jog Amerika turėtų daugiau pirkti prekių iš Pietų Amerikos kraštų, turėtų nekelti savo produktų kainų ir nemažinti Pietų Amerikos kainų. Venecuela pirkusi pernai už du milijardus dol. prekių daugiau, negu pati pardavusi Amerikai.

KENT. — Ohio universitete, kur įvyko keturių studentų gyvybių pareikalavusios riaušės, mokslo užbaigimo ceremonijose dalyvaus apie 1,200 iš 1,900 studentų. Mokykla vis dar uždaryta.

BRAZZAVILLE. — Kongo respublika reikalingi upių laivai, kuriuos pastatyti pažadėjo komunistinė Kinija, įrengdama laivų statyklą pačiame Konge. Numatoma pastatyti 14 medinių laivų.

ATLANTA. — Po sunkios, 8 val. trukusios operacijos daktarams pavyko atsikirti dvynukes, gimusias suaugusias nugarmomis. Gydytojai tvirtina, kad šie Siamo dvyniai galės normaliai gyventi.

George Wallace reikalauja mokyklų

MONTGOMERY. — George Wallace pirminius demokratų partijos rinkimus į Alabamos gubernatoriaus vietą laimėjo vos dviem nušimčiais visų paduotų balsų, gaudamas 32,000 balsų daugiau už dabartinį gubernatorių Albertą Breweri. Jis tačiau tuoj pat pareikalavo, kad vyriausybė ir prezidentas Nixonas sugrąžintų "mums mūsų mokyklas".

Wallace įrodinėja, kad kiekviena valstija turi turėti teisę be federalinės valdžios nurodymų tvarkyti savo švietimo sistemą. Wallace yra prieš mokyklų priverstinį integravimą ir jį remia didelė dauguma pietinių valstijų gyventojų.

Wallace, primindamas 1972 metų prezidento rinkimus, pagrasino, kad respublikonai negali laimėti prezidento rinkimų be pietinių valstijų paramos, todėl prezidentas Nixonas turėtų vykdyti savo pažadus, duotus dar prieš 1970 metų rinkimus.

Kai kuriose vietovėse jau pasirodė šiltinė.

Peru kariuomenės parašiutininkai buvo išmesti Huaylas slėnyje, kuriuo teka Santa upė. Jos apylinkėse drebjimas užvertė daug miestelių ir kaimų.

Japonijos ištaisytas Expo-70 parodoje modernus traktorius turi 25 arklio jėgas, automatinę transmisiją, keturių ratų varomą jėgą, oro vėsintuvą, radiją ir televizijos "akį", kuri stebi vagų tiesumą ar kitą atliekamą darbą.

SOVIETAJ PAPRAŠĖ PRANCŪZIJOS PASTATYTI SUNKVEŽIMIŲ FABRIKĄ

PARYŽIUS. — Sovietų užsienio reikalų ministerio Gromyko vizitas Paryžiuje atkreipė korespondentų dėmesį. Jiems įdomus tas faktas, kad Gromyko praleido daugiau laiko tardamasis su finansų ir ekonomikos ministrais, negu su užsienio reikalų ministru. Paryžiuje neabejojama, kad Gromyko atvyko prašyti prancūzų ekonominės ir techninės paramos. Ekonominės sovietų padėtis yra tokia, kad Kremlius vadams aiškiai matosi, jog be kapitalistų paramos jie ne tik nepasivys vakarinių pramonės valstybių, bet kasmet vis daugiau atsiliks.

Kada Amerikos Fordo bendrovė atsisakė pastatyti sovietams sunkvežimių įmonę Naberežnyje, Cely, prie Kama upės, apie 500 mylių į rytus nuo Maskvos, sovietai dabar kalbina prancūzus, kad jie imtųsi to uždavinio. Be to, sovietams rūpi išvystyti savo vario rūdos klotus Udokane, ir rytus nuo Baikalo ežero. Čia irgi norima gauti techninės Prancūzijos pagalbos. Galimas daiktas, kad Prancūzija viena nebus pajėgi patenkinti sovietų reikalavimų. Tuo atveju bus bandoma įsteigti Vakarų Europos valstybių grupę, kuri bendromis jėgomis vykdytų sovietų programą, kurių jie patys nesugeba įgyvendinti.

Paskutiniiais metais Kremlius vadai jau sudarė panašias pramonės išvystymo sutartis su keletomis kapitalistinėmis valstybėmis. Rytuose japonai stato uostus ir ieško mineralų, o vakaruose italai, vokiečiai ir dabar prancūzai padeda rusams išvystyti žemės turis, stato žibalo vandžius, automobilių ir sunkvežimių fabrikus.

Gromyko turi ir kitus tikslus. Jam rūpi pašalinti iš Europos Amerikos politinę ir ekonominę įtaką. Sovietai siekia priartėti Europos pramonę prie sovietų naftos ir dujų šaltinių.

Prancūzijos — Sov. Sąjungos santykiai po prezidento de Gaulle pasitraukimo šiek tiek pasikeitė. Prancūzija pamatė, kad iš de Gaulle pradėtos suartėjimo su rytais politikos nebuvo naudos nei politinio prestižo atžvilgiu, nei biznio srityje. Galimas daiktas, kad Europoje sovietai siekia su Prancūzijos pagalba atsiverti Amerikos-V. Vokietijos bendradarbiavimą karinėje ir politinėje srityje. Šį rudenį Maskvoje turi lankytis Prancūzijos prezidentas Pompidou. Jo atsilankymo proga bus toliau tęsiama dabar Gromyko pradėti pasitarimai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Kambodijoje komunistai suėmė jėgas puolė ir užėmė Set Bo miestą, vos 10 mylių nuo sostinės Phnom Penho. Kovos vyko ir kitame mieste Kompong Thome. Vyriausybės daliniai pradėjo kontrataką.

◆ Į Kambodiją atvyko P. Vietnamo viceprezidentas maršalas Ky su kelių ministerių delegacija.

◆ Princas Sihanoukas per Kinijos radiją pasmerkė Kambodijos valdžią, kad ji priima Vietnamo ir Tailandijos kareivius. Tie kraštai tenorį "pagrobtų mūsų mylimos tėvynės teritorijas, kurių jie seniai siekia".

◆ Praėjusią savaitę Indokinijos kare žuvo 165 amerikiečiai ir 757 buvo sužeisti. Vietnamiečių buvo 576 užmušti ir 1480 sužeisti.

◆ Peru valstybėje vėl buvo naujas žemės drebjimas, daug silpnesnis už praėjusio sekmadienio drebjimą.

◆ Izraelis paskelbė, kad nuo 1967 metų jo aviacija ir priešlėktuvinė artilerija numušė 124 arabų lėktuvus, iš jų 101 Egiptui, 23 — Sirijos. Pats Izraelis prarado 20 lėktuvų, iš jų 11 Egiptui fronte.

◆ Laosas paskelbė, kad taupumo sumetimais bus uždarytos kelios ambasados, jų tarpe Washingtono ir Maskvoje.

Pastatė laivą

"Tiesa" (geg. 15) paskelbė, kad Klaipėdos "Baltijos" laivų statykla pastatė didelį žvejybos ir žuvies miltų gamybos tralerį "Medikas". Jį užsakė Kamčiatkos Petropavlovsko žvejai. Šiais metais tai jau antras Rytams skirtas ir užsakytas laivas, statomas ir trečiasis. Klaipėdos statytojai didžiulius žvejybos laivus pajėgia statyti tik nuo 1969 m.

Nepitaria studentų protesto streikams

PRINCETONAS. — Gallupo viešos opinijos institutas paskelbė savo tyrimų rezultatus apie visuomenės nuotaikas dėl studentų streiko. Apie 82 nuosimčiai visų apklausių pareiškė, kad jie yra prieš studentų streikus, protestuojant dėl Amerikos politikos užsienyje ar namie. Tik 15% streikams pritarė ir 3% pasisakė neturį savo nuomonės tuo klausimu.

Padalinus apklausių pagal amžių, rasę ar gyvenamą vietą, paaiškėjo, kad studentų streikams daugiausia pritaria negrai, net 36%. Jų tarpe buvo daugiausia ir neturintį nuomonės — 12%. Baltųjų tarpe net 85% streikams nepitaria. Daugiausia nepitariančiųjų studentų streikams buvo respublikonų virš 50 metų amžiaus grupėje — 89%. Daugiausia pritariančiųjų, po negrų, buvo pačių studentų tarpe, bet ir tai tik 24%.

◆ Vakar, matyt, nenormalus žmogus pagrobė ore keleivinį lėktuvą ir įsakė skristi į Washingtoną, D. C. Jis pareiškė turįs skundą prieš vyriausybę, kuri jam esanti skolinga 100 milijonų dolerių.

◆ Senate vėl iškeltas Amerikos rinkimų taisyklių keitimo klausimas. Po George Wallace laimėjimo Alabamos rinkimuose senatoriai reikalauja panaikinti elektorių kolegiją.

Prie pašto dėžutės Wisconsin, Blanchardville apylinkėse, ūkininkas įtaisė ir atskirą namuką, kuriame apsigyveno varnėnų šeima.

TARP AMERIKOS ŽYDŲ PALANKUMO IR ARABŲ ŠALIŲ ŽIBALO INTERESŲ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas ir vyriausybė šiomis dienomis turi padaryti sunkų sprendimą: duoti ar neduoti Izraeliui 125 naujus karo lėktuvus. Iš vienos pusės vyriausybę spaudžia arabai. Iš Maroko atvyko premjeras Ahmed Larakis, kuris atvežė ne tik savo vyriausybės pageidavimus, bet, sakoma, ir laišką prezidentui Nixonui iš prezidento Nasserio. Libijos vyriausybės narys, vicepremjeras Abdul Salaam Jallud pagrasino, kad lėktuvų pardavimas Izraeliui reikštų paskutinį žūjį Amerikos-Arabų santykiuose. Visas arabų pasaulis reaguotų į lėktuvų pardavimą, nes Izraelis savo gynybai turįs pakankamai lėktuvų, o nauji lėktuvai būtų skirti arabų civiliams pulti.

Komunistai nužudė CBS korespondentą

PHNOM PENHAS. — Jau mažai abejonių, kad Kambodijoje, netoli tos vietos, kur dingo aštuoni užsienio žurnalistai, rastame kape užkastas smarkiai sužalotu veidu žmogus yra CBS korespondentas George Syvertsen. Jis atpažintas iš jo drabužių.

Syvertsen buvo 38 metų. Jis ankščiau dirbo AP agentūrai ir buvo korespondentu Maskvoje ir Varšuvoje. Perkeltas į Tokiją, jis iš ten atvyko į Kambodiją gegužės mėnesio pradžioje. Šis korespondentas gerai kalbėjo rusiškai ir lenkiškai, buvo vedęs lenkė žmoną, be to, jis susikalbėdavo ispanų, vokiečių ir prancūzų kalbomis ir paskutiniu metu studijavo kinų kalbą.

Valstybės departamentas pareiškė savo susirūpinimą dar 24 žurnalistų, kurie dingo bežinių Kambodijoje, likimu. Departamentas įspėjo korespondentus būti atsargiems ir vengti fronto zonų.

Syvertseno kapą parodė vienas kambodietis, kuris vairavo keleivinį korespondentų automobilį, kai jie buvo sušaukti. Vėliau jam pavyko pabėgti iš komunistų rankų. Viet Congo ar šiaurės Vietnamo kareiviai, sulaukę užsienio korespondentus, kaip pasakoją šoferis, tuoj iškraustė jų kišenes ir atėmė laikrodžius.

Smūgis Jordanui už žydų mokyklą

TEL AVIVAS. — Izraelio lėktuvai ir artilerija sudavė Jordanui šiaurinei daliai didelį smūgį. Jordano radijas paskelbė, kad devyni žmonės žuvo ir 42 buvo sužeisti. Sunaikinti aštuoni namai ir 14 sunkvežimių. Didžiausias puolimas buvęs Irbido mieste. Jordanas pasiskundė Jungtinių Tautoms, tą patį padarė ir Izraelis.

Irbido puolimas buvo keršijant už Jordano artilerijos padarytus nuostolius Tiberias ir Beisano miestuose, kur buvo sugriauta mokykla ir žuvo du vaikai.

Tuo pačiu metu izraelitai puolė ir Egipto pozicijas. Šiaurinėje Suezio kanalo dalyje įvyko aviacijos mūšis, kuriame numušti trys Egipto lėktuvai. Nėra žinių ar šiame oro mūšyje dalyvavo ir sovietų lakūnai.

SYDNEJUS. — Australijos mokslininkas tvirtina, kad greit žmonės galės plačiai naudoti sintetinę mėsą, kurią gamins chemijos įmonės. Jo vadovaujama laboratorija sugalvojo naują fermentavimo procesą, kuris iš įvairių augalų ištraukia visus baltymus ir pagamina įvairaus skonio mėsą.

Prezidentą spaudžia ir Amerikos žibalo interesai. Bendrovės, investavusios nemažas sumas arabų žibalo pramonėje, santykiams su arabų kraštais dar pablogėjus, turėtų milžiniškų nuostolių, netektų milžiniškų pelnų.

Iš kitos pusės Izraelio interesai giną Amerikos žydai daro į Baltuosius Rūmus didelį spaudimą. Net 73 senatoriai įteikė prezidentui laišką, kuriame ragina skubiai duoti Izraeliui daugiau lėktuvų. Įdomu, kad tu senatorių tarpe yra daug tagarėjų "balandžių", kurie reikalauja pasitraukti iš įsivėlimo Vietnamo. Jie kartu reikalauja, kad prezidentas dar daugiau įsiveltų Viduriniuose Rytuose.

Izraelio-Arabų konfliktas tuo pavojingas, kad čia lengviau, negu Vietnamo, gali susikirsti Amerika su Sovietų Sąjunga. Kremlius jau yra investavęs į Egiptą ir kitus arabų kraštus virš 4 milijardų dolerių vien ginklais. Sovietų įtaka Egipte, Alžire, Sirijoje ir Irake, jau dabar labai didelė, vis dar didėja. Strateginiai svarbūs arabų kraštai ir jų žibalo turtai sovietų vadus labai traukia ir jie vargu ar apsisavo globojamus arabus.

Amerikos žydų įtaka Amerikoje yra tokia didelė, kad nuo prezidento Trumano laikų niekas nedrįso atvirai išeiti prieš Izraelio interesus. Amerikai ir jos politikams gali būti aišku, kad pelningiau būtų palaikyti gerus ryšius su 70 milijonų arabų, negu su 2.8 milijonais izraelitų, kurie neturi nei žibalo nei kitų turtų. Izraelis tačiau turi Amerikos žydus, kurių įsigalėjimas finansuose, spaudoje ir televizijoje jokiam prezidentui neleido pamiršti, jog netruks ateiti dar vieni rinkimai.

Amerikos opinijoje atsirado paradoksas. Dešinieji, konservatoriai linkę remti Vietnamo Saigono vyriausybę ir jos karą prieš komunistus. Jie kartu linkę remti prokomunistines arabų vyriausybes, nes jos turi žibalo. Liberalai arba kairieji visomis galimomis kovoja prieš Saigono vyriausybę ir Amerikos įsikišimą į Vietnamo karą. Jie tačiau remia Izraelį prieš socialistines arabų vyriausybes.

Antisemitai pasakytų, kad Amerikos žydams visi komunistai geri, kol jie nenusia žydų, visi karai blogi, kol jie negresia Izraeliui.

— Vilniuje trečią kartą lietuvių kalba išleista W. Shakespeare tragedija "Hamletas" (vertė Aleksas Churginas, paaiškinimai D. Judelevičiaus). Knygos tiražas — 20,000 egz. (E)

◆ Paryžiaus taikos derybose vakar per 4 valandas nebuvo padaryta pažangos.

Kristijono Donelaičio Lituanistinių Mokyklų Jubiliejinė IX-Oji DAINU IR SPORTO ŠVENTE

IVYKSTA Š. M. BIRŽELIO MĖN. 7 DIENĄ, SEKMADIENĄ, TĖVŲ MARJONŲ SODUOSE, CLARENDON HILLS, ILLINOIS.
Programoje dalyvauja: aukštesniosios ir žemesniosios lituanistinių mokyklų mokiniai. Šventės pradžia 1 val. p. p. Programos pradžia 2:30 val. p. p.
VISUOMENĖ NUOŠIRDŽIAI KVICIAMA DALYVAUTI

LITHUANIAN RADIO FORUM

Produced by ANTHONY J. RUDIS

Rytoj, birželio 6 d. programoje LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS RINKIMAI

Dalyvauja LB veiklieji nariai:
Inž. PILYPAS NARUTIS, Mokyt. IRENA SMIELIAUSKIENĖ,
Dr. KAZYS BOBELIS, Teis. ZIGMAS DAILIDKA,
Teis. JONAS JASAITIS

Šį savaitgalį visame krašte lietuviai renka Seštąją Lietuvį
Bendruomenės Tarybą.

Šio pokalbio metu bus įdomu išgirsti Bendruomenės tema
pasisakant veiklosius lietuviškame gyvenime asmenis.

Norintys klausyti, prašomi skambinti

445-6842

Sestadieniais

8-9 v.v.

WXRT-FM

93.1

SKAUTAI AKADEMIKAI RUOŠIASI PAVASARIO SAVAITEI

Gegužės 28 keletas iš spaudos
buvome pakviesti į dr. Alekso
Zotovo namus Detroito priemies-
ty ir čia mus gerą valandą buvo
teikiama informacija apie ar-
tėjantį "Pavasario savaitę" Dai-
navoje. Pusę bloknoto prisira-
šiau. Iš visos tos medžiagos, sa-
kia, galėčiau šimtą mašinraš-
čio puslapių. O reikia sudėti i
du ar tris. Todėl daug kas, kas
į bloknotą papuolė, liks man pa-
čiam. Skaitytėjui bandysiu tik
pačią esenciją.

Liuda Rugienienė pradėjo.
Trumpai ji mums išdėstė, kas

yra Akademinių skautų sąjūdis
ir paaiškino, kad Pavasario sa-
vaite rengia Filisterių skautų są-
jungos Detroito skyrius, kurios
pirmininkė kaip tik ji yra. Be
jos rengime dalyvauja sekan-
tieji filisteriai: Jonas Asminas,
Algis Astašaitis, Danutė Jankie-
nė, Jurgis Jurgutis, Danguolė
Jurgutienė, Ramutė Petruševiči-
nė, Jūratė Pečiūrienė, Algis Ru-
gienius, Jurgis Šenbergas ir Rin-
gaile Zotovienė. Mums buvo pa-
aiškinta ir kas iš čia suminėti
asmenų kokiais Pavasario sa-
v.

tės funkcijas atliks, bet skaity-
tojui to jau būtų perdang.

Kada savaitė prasideda ir bai-
giasi? Ogi šeštadienį birželio 13
prasidės, o šeštadienį, birželio
20, užsibaigs.

Kai kurias programos deta-
les pamainomis aiškino tai D.
Jurgutienė, tai R. Zotovienė, tai
A. Rugienius. Kodėl ne Kultūri-
nė savaitė, o Pavasario savaitė,
klausėme. Esą, todėl, kad čia da-
lyvaus, stovyklaudami, visokie
skautai net patys mažieji įskai-
tant ir paskėstus (vadovė D.
Jankienė), ir vilkiukus (vad. Al-
fonzas Vėlavicius).

Štai, kokia Pavasario savaitės
programa laukia atsilankiusių
stovyklautojų ir svečių:

Seštadienis, VI.13, 4:00 val.
Susipažinimo sueiga.

Sekmadienis, VI.14, 12:00 val.
A.S.S. Pavasario Savaitės atida-
rymas, dalyvaujant L.S.S. at-
stovams; 4:00 val. dr. J. Kubi-
lius, S.J.: narkotikai ir jų pavojai.

Pirmadienis, VI.15, 10:00 val.
fil. B. Kvilyk: D.L.K. monetos
ir metalai, istorinė spauda; 4:00
val. dail. A. Tamošaitis: Lietu-
vių tautinė dailė audiniuose.

Antradienis, VI.16, 10:00 val.
prof. kun. S. Jla.: kultūrų de-
rinimo problema Amerikoje; 4
val. Jaunimo simpoziumas.

Trečiadienis, VI.17, 10:00 val.
fil. B. Jemelienė religijos įtaka
į meną Lietuvoje; 4:00 val. dr.
J. Kubilius, S.J.: jaunimo mo-
ralinės problemos šiandien.

Ketvirtadienis, VI.18, 10:00
val. fil. L. Grinius: Akademinių
Skautų Sąjūdis, Dr. Vydušo Fon-
do pranešimas; 4:00 Jaunimo
simpoziumas.

Penktadienis, VI.19, 10:00 val.
dr. J. Girnius: žvilgis į dabartinį
ideologijų pervertinimą; 4:00
val. dr. A. Kulpas: istorinė ir
šiuolaikinė forma lietuvių archi-
tektūroje; 8:30 val. 1968 m. Tau-
tinės Stovyklos filmas.

Šeštadienis, VI.20, 10:00 val.
dr. H. Nagys: modernioji lietu-
vių poezija Lietuvoje ir išeivi-
joje; 8:00 val. Jaunimo simpo-
ziumas; 4:00 val. Dovanų pa-
skirstymas: I dov. — dail. A. Pe-
trikonio paveikslas, II dov. —
dail. A. Tamošaitis paveikslas,
III dov. — B. Kvilykio "Mūsų Lie-
tuva" IV tomiai.

7:00 val. Literatūros vakaras:
Liūnė Sutama, Dr. H. Nagys,
Marius Katiliškis, Joninių lau-
žas.

Buvome prašomi paaiškinti,
jog B. Kvilykio parodos ekspona-
tai bus išstatyti jau šeštadienį,
bet pirmadienį jų apžiūrėjimui
bus paskutinė diena. Esą, visi
ekspонатai labai retai, ypač nu-
mizmatikos iš istorinės Lietu-
vos laikų retenybės.

Buvome prašomi papildyti,
jog be minėtų literatūros vaka-
ro dalyvių, dar dalyvaus ir trys
jaunimo atstovės. Tai Aukš-
tėičiūtė, Jurgita Saulaitytė ir
Živilė Bilaišytė. Jos irgi skai-
tys savo kūrybos.

Koks savaitės tikslas?, vėl
klausėme. Buvo atsakyta: pir-
moje vietoje — jaunimas. Ypač
— studentija. Jaunimas dabar
yra tampomas į visus šonus ir
visokiose demonstracijose daly-

CLEVELAND, OHIO Birželio įvykių minėjimas

Lietuvos okupacijos — tragi-
gujų birželio įvykių minėjimas
Clevelande įvyksta sekmadienį,
birželio mėn. 21 d., tokia tvarka:
Šv. mišios: 10 val. Naujos liet.
parapijos bažnyčioje, 10:30 val.
Šv. Jurgio liet. parapijos bažny-
čioje.

Minėjimas: 12 val. Lietuvių
kultūriniuose darželiuose. Kal-
bas pasakys Liet. Krikšč. De-
mokr. pirm. A. Kasulaitis ir Cle-
velando miesto tarybos pirm. ir
kandidatas į JAV Kongresą Ja-
mes V. Stanton, Meninei daliai
atlikti yra pakviestas Čiurlionio
Ansamblio.

Organizacijos yra prašomos
dalyvauti su vėliavomis ir visa
Clevelando ir aplinkinių lietuvių
visuomenė yra kviečiama atsi-
lankyti.

Lietaus atveju minėjimas vyks
Šv. Jurgio liet. parapijos salėje.
ALT Clevelando Skyriaus
Valdyba

ROCKFORD, ILL.

Rinkimai į Liet. B-nės Tarybą

Š. m. birželio mėn. 6 ir 7 die-
nomis Amerikoje įvyks rinkimai
į JAV Liet. B-nės Tarybą.

Tomis dienomis visi save lai-
kyti lietuviai ir sukakę 18 m. am-
žiaus turės progą balsavimo ke-
liu pasisakyti kokius asmenis jie
norėtų turėti Liet. B-nės vyr.

vaudamas užmiršta, ką mes pa-
tys turime, ką galime. Į paskai-
tų klausimą, į diskusijas po jų,
į simpoziumus ir kitas savaitės
programas norima įtraukti kaip
tik kuo daugiau jaunimo. Bet
rengėjams rūpi ne vien tik jau-
nima sudominti. Nori, kad da-
lyvautų ir kuo daugiau vyres-
niųjų, tėvų. Pirmiausia iš De-
troito bei Detroito apylinkių,
bet taipgi, ypač abiem savaitga-
liais, ir iš tolimesnių miestų,
kaip Čikaga ir Clevelandas. Vi-
sa programa, kurią čia skelbia-
me, yra atvira visiems, publi-
kai, visuomenei.

Savaitės surengimas jau pa-
reikalavo ir dar pareikalaus ne-
maža lėšų. O įėjimas į paskai-
tas, parodas ir kitus renginius
visiems bus veltai. Kad bent da-
lį išlaidų apsimokėjus, rengėjai
nutarė suruošti dovanų paskir-
stymą. Tai ir prašo, kam bus
pasiūlyta, nusipirkti bilietėlius,
net ir į Dainavą negalintieji at-
vykti.

Iš mano pusės belieka tik pa-
linkėti, kad viskas, kas progra-
moje surašyta, įvyktų. Matome
visą eilę gerai žinomų vardų ir
tikime, kad jų parodos ir pa-
skaitos bus labai įdomios. Be-
lieka ir publikai, ypač detroitie-
čiams, palinkėti, kad tokios ge-
ros progos nepraleistų. Net ir
savaitės vidury kai kurie gali-
me į Dainavą atvažiuoti. O jau
birželio 13, 14 ir 20 turime šim-
tais tenai sulėkti. Tokios kon-
centruotos kultūrinės savaitės,
į kurias visiems tautiečiams du-
rys atvertos. Dainavoje, berods,
dar niekas niekada nerengė.

Alfonzas Nakas

organe — Taryboje, juos atsto-
vaujant.

Rockforde tokie rinkimai
įvyks š. m. birželio mėn. 6 d.
(šeštadienį) nuo 1 iki 6 val. p. p.
Lietuvių Klube.

Kviečiami visi vietos ir apyl-
ietuviai, sukakę 18 m. amžiaus,
aukščiau pažymėtu laiku atvyk-
ti į Liet. Klubą ir atlikti susi-
pratusio lietuvių pareigą — bal-
suoti.

Jei kas dėl kokių nors priežas-
čių negalėtų nustatyti laiku at-
vykti į L. Klubą, bet rinkimuose
norėtų dalyvauti, prašoma
kreiptis į Rinkimų Komisiją te-
lefonu: rinkimų metu N. 962-
9256, kitu metu į R. K-jos p-ką
J. Kiznį, tel. N. 397-1847, R.
K-jos narius: Petrą Šerną, tel.
N. 968-1407, Joną Bielskį N. 968-
0251.

L. B. Rockfordo Ap. sekr.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Utenos klubas

Utenos klubo mėnesinis su-
sivienėjimas buvo gegužės 12 d.
Vengeliausko salėje. Klubas
valdyba susirinko visa; praei-
to susirinkimo protokolą per-
skaitytas su mažu pataisymu.
Pirmininkė K. Stukienė pra-
nešė, kad yra paimtas buv. J.
Liepos daržas ateinančio sek-
madienio, birželio 7 d. piknikui.

Piknikui surengti išrink-
ta komisija iš: Bernice Zemgu-
lis, M. Radziukienė ir K.
Stukienė; šie to išrinkti keli
darbininkai. Prašome šį sek-
madienį visus atsilankyti į
uteniškių pikniką ir linksmai
praleisti laiką.

Po susirinkimo buvo vaišės.
V. J.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Higamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

104 didelės puslapiai, daug nuotraukų.

Kietu viršeliu \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiui. Geriausia
dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ka-
tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasių-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

An important reason for
buying Bonds when you're young
is for when you're old.

Someday you're going to retire.
Let's hope you're ready.
Let's hope that you won't be living off
your children.
Let's hope you'll have more to live on,
and for, than Social Security.
Let's hope you'll be self-sufficient, able
to grow old with dignity, respected by
others and able to keep your own chin up.
Let's hope you're planning for tomor-
row.

Regardless of the ups and downs of
your other assets, you have to start with
a nest egg, a kitty, something in the sock
you can always depend on.

One way you can do this most pain-
lessly is by participating in the Payroll
Savings Plan where you work or the Bond-
a-Month Plan where you bank.

U.S. Savings Bonds now pay 5% in-
terest when held to maturity of 5 years,
10 months (4% the first year; thereafter
5.20% to maturity). That's the highest
rate ever.

Let's not hope for a better tomorrow.
Let's plan on it.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed,
we replace them. When needed, they can be
cashed at your bank. Tax may be deferred
until redemption. And always remember:
Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement.
The Department of the Treasury and The Advertising Council.

Kas nori padėti JAV Lietuvių Bendruomenei išbristi iš
dabartinio merdėjimo ir jokios naudos lietuviams nenešan-
čių erzinančių kivirčių, kas nori apjungti visus Amerikos
lietuvius naudingam ir kultūringam darbui, tai šių metų
birželio 6-7 dienomis patariame balsuoti už šiuos kandida-
tus į JAV Lietuvių Bendruomenės tarybą:

1. KAZYS BOBELIS, 46 metų, gydytojas
2. MARJA RUDIENĖ, 55 m., industrialistė, mokytoja
3. JONAS JASAITIS, 43 m., teisininkas, tarnautojas
4. ANDRIUS JUŠKEVICIUS, 60 m., karininkas, valdininkas
5. JONAS BERTASIUS, 72 m., agronomas
6. VYTAUTAS JANUSONIS, 29 m., mokytojas
7. JONAS ŽADEIKIS, 53 m., tarnautojas
8. JUOZAS MASILIONIS, 56 m., mokytojas
9. KASPERAS RADVILA, 55 m., ūkininkas
10. JURATE JASAITYTE, 18 m., studentė
11. EDVARDAS SKALISIUS, 35 m., architektas
12. BRONIUS JUŠKA, 52 m., mechanikas
13. VACYS TALLAT - KELPŠA, 69 m., agronomas
14. STEPONAS BIEŽIS, 80 m., gydytojas.

VEIKLIEMS KANDIDATAMS REMTI KOMITETAS

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
apie senus laikus,
kai ativarai ir laumės
Skrąjojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar
krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų maži-
siems bei jaunimui:

1. Antanas Baranuskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spau-
dinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gaustai iliustruota. Puikus lei-
diny, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės
viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2.50 dol.
3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščių vaikams. Gau-
siai iliustruota žaviomis nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais. 58 psl.
Kainuoja 2.00 dol.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip
pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidiny,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kaina 5 dol.
5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESELIUOS. Eilėraščių vai-
kams. Dail. J. Pilipausko iliustruota, 64 psl., kaina 1.50 dol.
6. Antanas Vaičiūlaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti pu-
ikiu stiliumi. Tinka jauniems ir suaugusiems. 127 psl., kaina 2.50 dol.
7. Jurgis Jankus, PIRMAIS RŪPĖSTIS. 14 novelių jaunimui ir suau-
gusiems. 213 psl., kaina 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vysk. A. Ba-
ranuskas parašė Anykščių šilėlių, prodyti nutautėjusiai šviesumenei lie-
tuvių kalbos lankstumą poezijoje. Pamatykite ir šiandien, kad tai jam
pavyko. Apžiūrėkite, ar šiuo laiką mūsų jaunieji nepervertina TV ekrane
nušluotus svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia paminti po-
etai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikimų kasdieninius
artistus, sukurdami žodžių žaislelį sąmoningus ir labai prasmingus vaizdus
bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Dr. Leonas Kriaučiūnas, vadovaujantis Lietuvos Genocido parodos pristatymui amerikiečiams ir Lietuvos okupacijos 30 metų sukakties minėjimui, rūpestingai apta-ja su akademijai - vakarienei ruošti komisijos naremis vis naujai išskylančius klausimus. Iš kairės į dešinę: Dr. Leonas Kriaučiūnas, M. Krauchunienė, F. Mackevičienė, A. Rugytė N. Vengrienė ir J. Janušaitis.

Nuotrauka V. Noreikos

STIPENDIJA LIETUVAITEI

Kiekvienais metais Chicago Lietuvos Moterų Klubas skiria savo pelną Gintaro Baliaus debiutančių stipendijom. Šiais metais bus paskirtos net 3 stipendijos mergaitėms. Stipendijų valdybą nutarė vieną stipendiją skirti mergaitėi, kuri yra ypatingai pasižvelgusi lietuviškai veiklai. Malonu pranešti lietuviškai visuomenei, kad ši stipendija yra paskirta Jūratėi Jasaitytei iš Chicago. Ji yra žinomo visuomenės veikėjo, LB Tarybos nario ir Alto vicepirmininko, Jono ir Birutės Jasaičių duktė.

Jūratė yra baigusi Maria High School ir dabar lanko De Paul Universitetą, kur studijuoja industrinę psichologiją. Nuo pat mažens, Jūratė dėjo daug pastangų ir dėmesio lietuvių kalbai. Kai baigė Nekaltosios Mergelės Marijos Gimimo pradžios mokyklą, tais pačiais metais ji baigė Chicago Aukštesniąją Lituanistinę mokyklą pirmąja mokykla. Vėliau lankė Pedagoginį Lituanistikos Institutą, kur redagavo Chicago Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos žurnalą "Tėvynės Atgarsiai". Ji baigė Lituanistikos Institutą 1968 metais, parašydama diplominį darbą "Lietuviškų dienraščių kalba". Ji gavo diplomą su teise dėstyti lietuvių kalbą aukštesniosiose mokyklose. Dabar ji mokytoja Kristijono Donelaičio - žemesniojoje Lituanistinėje mokykloje.

Nuo pat mažens, Jūratė priklauso ateitininkų organizacijai ir prisidėjo prie "Ateities" redakcinio kolektyvo. Šiuo metu ji redaguoja "Draugo" "Akademines Prošvaites" ir taip pat dalyvauja bendroje lietuviškoje spaudoje. Šiais metais ji yra kandidatė į ALB Tarybą.

Jūratė irgi labai aktyviai pa-

ma aktingai dalyvauti liturgijoje, giedoti chore, dalyvauti procesijose, tarnauti mišioms.

Vienas kunigas nubaustas 50 rublių, kad leido vaikams patarnauti mišioms!

"Mes turime kenčiančius Lietuvos žmones minėti savo maldose drauge su kitais prisipaustais žmonėmis visame pasaulyje", baigia New World.

sireikia jaunimo organizacijos. Ji priklauso prie Lietuvos Istorikų Draugijos Jaunimo Sekcijoj, prie Grandies tautinių šokių grupės, kurioje ji yra programų pranešėja. Ji yra praleidusi tris vasaras Putnamo seselių stovykloje, kur dėstė literatūrą, dramą ir du metus redagavo stovyklos laikraštėlį "Kibirkstėlės". Dvi vasaras yra praleidusi mokytojų studijų savaitėje. Nuo pat mažens ji yra stovyklavus jaunųjų ir moksleivių ateitininkų stovyklose.

Chicago Lietuvos Moterų Klubui jaučia, kad Jūratė yra puikus lietuviškos pavaldys.

B. Dalia

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS BALSAVIMO BŪSTINĖS IR LAIKAS

JAV Lietuvos Bendruomenės Visos Tarybos Chicagoje Rinkimėse apygardų esančių apylinkių rinkimų komisijos balsavimus pravedžia nurodytomis dienomis ir valandomis:

1. Auroros apylinkėje birželio mėn. 6-7 dienomis, nuo 12 val. dien. iki 6 val. vakaro, Domiciles Vizgirdienės bute, 70 So. Chesnut St., Aurora, Illinois.

2. Bridgeport apylinkėje birželio mėn. 6 d. nuo 12 val. dienos iki 6 val. vakaro ir birželio mėn. 7 d. nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro. Savaitraščio Sandara patalpose, 840 West 23rd St., Chicago, Illinois 60608.

3. Brighton Parko apylinkėje birželio 6-7 dienomis, nuo 10 val. ryto, iki 6 val. vakaro, Mečio Simkuso Real Estate įstaigoje, 4259 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632.

4. Cicero apylinkėje birželio 6 d. nuo 11 val. dienos iki 6 val. vak. ir birželio mėn. 7 d. nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak., Sv. Antano parapijos salėje, 1350 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650.

5. Gage Parko apylinkėje birželio mėn. 6-7 dienomis, nuo 10 val. dienos iki 4 val. vak., Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje.

6. Grand Rapids apylinkėje birželio 7 d., nuo 10 val. ryto, iki 6 val. vak., J. ir V. Paovijų bute, 1228 Quarry Ave., Grand Rapids, Mich.

7. Kenosha apylinkėje balsavimai bus praversti pastu.

8. Lemonto apylinkėje birželio 6-7 dienomis, nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vak., Petro Abromačio bute, 1005 Porter St., Lemont, Illinois.

9. Marquette Parko apylinkėje balsavimai bus praversti dviejuose būstinėse:

1. Būstinė. Marquette Parko parapijos salėje (buv. senoji bažnyčia), 6820 So. Washtenaw Ave., birželio mėn. 6-7 dienomis, nuo 8 val. ryto, iki 6 val. vakaro.

2. Būstinė. Lietuvos Evangelikų Luteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje, 6641 So. Troy St., birželio mėn. 7 d. nuo 9:45 val. ryto, iki 12 valandos dienos.

10. Melrose Parko apylinkėje, birželio mėn. 7 d. nuo 9 val. ryto, iki 4 val. vak., Sacred Heart bažnyčios rūsyje, 1503 N. 16th Avenue, Melrose Park, Illinois.

11. Milwaukee apylinkėje birželio 7 d., nuo 9 val. ryto, iki 12 val. dienos, Sv. Gabriello parapijos salėje.

12. Rockfordo apylinkėje, birželio mėn. 6 d. nuo 1 val. po pietų iki 6 val. vakaro, Rockfordo Lietuvos Klubo. 716 Indiana Ave., Rockford, Illinois 61102.

13. Roselando apylinkėje birželio mėn. 6 d. nuo 6 val. vakaro, iki 8 val. vakaro ir birželio mėn. 7 d. nuo 9 val. ryto, iki 1 val. p. p. Visu šventųjų parapijos bažnyčios salėje, 10801 State St., Roseland, Ill.

14. Waukegano Apylinkėje birželio mėn. 7 d. nuo 8 val. ryto, iki 2 val. po pietų, Sv. Baltramiejaus parapijos pradžios mokyklos patalpose, 914 - 8th St., Waukegan, Illinois.

15. Beverly Shores apylinkėje birželio 6 d. nuo 6 val. vakaro, iki 10 val. vak. p. p. V. ir I. Jonynų sodyboje ir birželio mėn. 7 d. nuo 11 val. dien. iki 4 val. p. p. ponų E. E. Masilių rezidencijoje.

PILYPAS NARUTIS,

Pirmininkas

6-1-70

JURGIS JANUSAITIS

GENOCIDO PARODOS PRISTATYMO DARBAI VYKSTA SĖKMINGAI

Rodos, tik vienkartinis, o kiek darbo darbelio. Rūpestiai kutena krūtine krūtinę, kad nepraleistum kokios, kad ir mažiausios smulkmenos, kuri tačiau gali sugadinti visą reiką. — rimtai nusiteikęs aną vakarą posėdyje kalbėjo dr. Leonas Kriaučiūnas, vadovaujantis Lietuvos okupacijos 30 metų sukakties minėjimui ir Lietuvos Tautos Genocido pristatymui amerikiečių visuomenei.

Jo minčiai, atrodo, tyliai pritarė akademijos vakarienes rengimo komisijos narsės: F. Mackevičienė, A. Rugytė, M. Krauchunienė ir N. Vengrienė. Ir joms širdį graužias rūpestis: kaip užpildžius Sheraton viešbučio salę ruošiamoje akademijoje - vakarieneje. Jos visos pasidalinę po glėbius kvietimų skirta pramogai, bet giliam su-

simastymui, mūsų tautos kančios keliuose kankinių mirtimi mirusių ir nukankintų atminimui.

O juk kiekvienas iš mūsų turime brangių žmonių, kurie akis užmerkė po kūju ir piau-tuvu, kovodami už savo gimtosios žemės laisvę.

Tad jeigu dar Tu, mielas lietuvi, neįsigijai kvietimo į ruošiamą akademiją - vakariene, paskubėk, nes birželio 13-toji - čia pat. Lietuvos Tautos Genocido paroda, Lietuvos okupacijos 30 metų sukakties minėjimas ir baisių birželio įvykių prisiminimas te-suburia mus birželio mėn. 13 d. 5 val. 30 min. i Sheraton viešbutį, 505 N. Michigan Ave. vieningai ir ryžtingai demonstracijai.

simastymui, mūsų tautos kančios keliuose kankinių mirtimi mirusių ir nukankintų atminimui.

O juk kiekvienas iš mūsų turime brangių žmonių, kurie akis užmerkė po kūju ir piau-tuvu, kovodami už savo gimtosios žemės laisvę.

Tad jeigu dar Tu, mielas lietuvi, neįsigijai kvietimo į ruošiamą akademiją - vakariene, paskubėk, nes birželio 13-toji - čia pat. Lietuvos Tautos Genocido paroda, Lietuvos okupacijos 30 metų sukakties minėjimas ir baisių birželio įvykių prisiminimas te-suburia mus birželio mėn. 13 d. 5 val. 30 min. i Sheraton viešbutį, 505 N. Michigan Ave. vieningai ir ryžtingai demonstracijai.

Kenčiantieji Lietuvoj

Chicago arkidiecezijos laikraštys The New World gegužės 29 d. nr. įdėtas straipsnis "Those Suffering In Lithuania".

Retai mes tegirdime, kas atsitinka žmonėms kitapus grietės. Gležnės Užlaidos, kuri su-pa Sovietų pasiimtas mažesnes tautas. Kartais žodis praspūsta, kaip pavyzdžiui kokių 40 Vilniaus arkidiecezijos Lietuvoj katalikų deklaracija, kurią The New World ištiesai perspausdins kita savaitę.

Jie toje deklaracijoje aprašo religijos padėį savo tėvynėje ir adresavo SSSR Ministrų Tarybos pirmininkui. Dabar, pranešimai iš Lietuvos mus informuoja, kad jie jau gavo atsakymą - jau 23 iš tų 40 yra arba kalėjime, išmesti iš pareigų, arba jiems atimtas darbo leidimas, taip kad jie nebegali uždirbti pragyvenimo.

Jie turėjo žinoti, kad greičiausiai toks bus atsakymas; ir jie turi būti pagirti už jų drąsą, už jų atvirumą nušviečiant padėį savo krašte.

Istorija apie tautas komunistų dominacijoje jau buvo nupasakota ir vėl bus nupasakojama. Bet galbūt pikčiausias nusikaltimas prieš teisingumą ir tikėjimo laisvę yra jų elgesys su vaikais. Vaikai, kurie lanko bažnyčias, nukentėję daug skriaudų, rašė tie kunigai. "Iš jų tyčiojamas... Vaikams nuolat įkalama, kad religingi tėvai yra atsilikę, bemoksliai... Be to, religiniai nusiteikusiems vaikams neleidžia-

ma aktingai dalyvauti liturgijoje, giedoti chore, dalyvauti procesijose, tarnauti mišioms.

Vienas kunigas nubaustas 50 rublių, kad leido vaikams patarnauti mišioms!

"Mes turime kenčiančius Lietuvos žmones minėti savo maldose drauge su kitais prisipaustais žmonėmis visame pasaulyje", baigia New World.

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00.

Tai geriausioji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knyga galima gauti Naujienu Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderj arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 338 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžinskas, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žolėnskas, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS, UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Kaniškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingis, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jazas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais	\$4.00
13. Juozas Svalstas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radeuskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Oriaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Ališaus, MARTYNAS JANUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

OFFICE HOURS
Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
No Business Transacted on Wednesday

6%
PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%
PER ANNUM

PASSBOOK
ACCOUNT

Paid and
Compounded
Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Nauijenos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo	
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Užmynėm ant mazolio

Laisvos lietuvių spaudos ir joje skelbiamos tiesos komunistai labiausiai bijo. Visa jų sistema paremta melu ir prievarta. Jie apsisitė geležine siena, įsivedė cenzūrą, uždraudė užsienyje spausdinamus laikraščius įleisti į okupuotą Lietuvą, kad tikrai rusų pavergti lietuviai nepatirtų tiesos apie pačius svarbiausius Lietuvos ir lietuvių tautos reikalus. Jie bando net ir Lietuvon įsileistus turistus izoliuoti nuo krašto gyventojų, kad jie neturėtų progos išsikalbėti ir patirti gyvenimo tikrovės.

Nieko komunistai taip nekenčia, kaip Naujienose skelbiamos tiesos. Bet, matyt, užmynėm ant pačio didžiausio jų mazolio, kai palietėm naujų vyskupų paskyrimą okupuotoje Lietuvoje ir galimas to paskyrimo pasekmes. Kietos odos mažame bate išaugusi trynė taip įgėlė sovietų imperijos propagandistus, kad jie lygsvaros neteko. Retkarčiai pavarde, bet dažniausiai slaptyvardžiais pasirašę vyriausios propagandistas iki šio mėto bandė argumentuoti, "įrodinėti", bet šį kartą skausmas buvo toks didelis, kad pajėgė tikrai koliotis. Jis Naujienose net pornografiją išūrejo ir kitus nedorus dalykus pamatė. Tuojau pamatysime tą skaudžiąją trynės vietą.

Naujienose rašėme, kad Vatikano ir Maskvos susitarimas kunigus Liudviką Povilonį ir Romualdą Kriščiūną okupuotoje Lietuvoje pakelti į vyskupus ir duoti jiems atsakomingas pareigas dviejose didžiausiose vyskupijose labai brangiai kainuos ne vien lietuviams katalikams, bet ir visai lietuvių tautai.

"Tiki šio mėto jis (okupantas) persekiojo atskirus asmenis, skriaudė organizaciją, bet dabar jau ryžosi perimti savo kontrolėn pačius svarbiausius katalikų bažnyčios centrus. Iki šio mėto buvusiųjų vyskupais rusai negalėjo pasitikėti, drąsesnieji lietuviai kunigai skundėsi okupantui ne vien pačioje Lietuvoje, bet ir Kosyginui driso skundą parašyti. Aršiausia, kad to skundo nuorašai pasiekė laisvąjį pasaulį... ("Naujienos", 1970 m. kovo 25 d., 4 psl.)

Apgailestovame, kad per tris mėnesius laisvame pasaulyje neteko girdėti nė vieno griežtesnio lietuvių protesto dėl Lietuvoje padarytos baisios prievartos. Nurodėme, kad Lietuvoje persekiojamas katalikas gali tik pečiais patraukti, bet laisvame pasaulyje gyvenantiems katalikams to neturėtų užtekti. Mintis, kad Naujienos tikėjosi laisvame pasaulyje esančių katalikų pro-

MŪSŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ KRYŽKELE

2. vienintelį solistą, iki šiol nebuvo... mūsų tautiniams šokiams, buvusiems esantiems ir...

testo prieš Lietuvoje daromą prievartą sovietų imperijos valdovams atrodė tokia baisi, kad jiems protas užtemo. Padarytos prievartos jie nei nebando teisinti. Išdžiūvo argumentams reikalingas rašalas. Liko tik tiktai melas, šmeižtai ir Naujienų koliojimas. Neseniai Amerikoje sovietų propagandos įstaigos tikrinės agentas šitaip rašo:

"Lietuva turi du naujus vyskopus. Atrodo, kad dar vienas reikalas, kuris rūpėjo išeivii katalikams, jiems yra palankiai išspręstas. Bet Naujienos nebūtų Naujienomis, jeigu joms tikty bent kas Tarybų Lietuvoje daromo. Nebuvo naujų vyskupų — šaukė, kad blogai. Atsirado — ir vėl negerai." (Vilnis, 1970 m. geg. 29 d. 2 psl.)

Naujienose pornografiją išūrejęs sovietų propagandistas cituotose sakiniuose skelbia kelias neteisybes. Niekad Naujienose nebuvo šauksmo dėl naujų vyskupų nebuvimo. Naujienose buvo rašinių apie senų vyskupų persekiojimus, apie jų kalinimą, apie neleidimą paskirtiems vyskupams eiti pareigų, apie jų išstėmimą. Niekad Naujienos nebūtų sakiusios, jeigu naujais vyskupais būtų paskirti tikinčiųjų lietuvių reikalais besirūpinantieji dvasiškiai. Naujienos atkreipė lietuvių dėmesį, kai vyskupų pareigoms buvo paskirti specialius marksizmo kursų baigusieji vyrai, pritariantieji kolonialistinei sovietų imperijos politikai.

Sovietų propagandistas tvirtina, kad dviejų vyskupų paskyrimas rūpėjo išeiviams katalikams, ir kad šis reikalas palankiai išspręstas. Iš kur propagandistas žino, kad katalikai pritaria tokiam šio klausimo išsprendimui? Lietuvoje katalikų spaudos nėra, o išeivijoje laisvos spaudos lietuviai katalikai neturi. Jie gali laisvai rašinėti antraeiliais klausimais, bet jie negali kelti pačių pagrindinių problemų. Katalikų spauda iš anksto buvo supančiota, kad svarbesnės problemos nebūtų keliamos. Apie jas katalikai gali tikrai žodžiu pasikalbėti ir pasiskųsti. Apie jas vienas kitas katalikas Naujienose parašo.

Naujienos visą laiką drąsiai kėlė visuomeninio lietuvių gyvenimo problemas, jas kels ir ateityje. Ne vieną kartą jos yra užmynusios sovietų agentams ant trynės, jos nevengs to daryti ir ateityje. Pataikėme į skaudžią vietą, jei Maskvos agentas koliojasi.

TAISOME KLaidas

Birž. 4 d. įžanginio 6-tame skirsnyje atspausdinta: "Surinko per dešimt milijonų balsų į vadinamąją Elektorių kolegiją...", o turėjo būti: "Surinko per dešimt milijonų balsų ir į vadinamąją Elektorių kolegiją, kuri faktiškai renka prezidentą, pravedė 46 elektorius (rinkikus)".

Pakutinis to paties įžanginio skirsnelis turėjo šitaip skambėti:

"Tad visai galimas daiktas, jog 1972 metų rinkimus teks prarasti pagal senąją tvarką. Matyti, taip mano ir Wallace. Ir jeigu tie rinkimai tikrai vyks pagal senąją tvarką, tai Wallace iš tiesų gali atsidurti tokioje padėtyje, jog nuo jo priklausys prezidento išrinkimas".

būsimiems atstovų ir globotinių, stato kryžkelėje visus kitus tautinių šokių sambūrus.

Senieji T. šokių mokytojai, išdirbę, kiti, išeivijoje, net po puskapį metų, bent stengėsi išlaikyti nepr. Lietuvoje atkurti ir čia atkuriamųjų tapatybę "autentiškumą", dabar rodomi šokėjams ir visuomenės užsiūp. sojusiais savo "tautiniame užkampyje", net nežinia kiek metų atsilikusiais. Taigi — neatitinkantiais šiandienišku. Ik. šiolinis tautinių šokių mokytojas akivaizdoje iškeltojo naujojo tautiškojo įspėjamas susimastyti, ar jis dar eis su savo senos tautos tautinės kūrybos šokiais, gindamasis nuo įkvėpimo visąsąjunginės kultūros ir nuo peršamos naujojo gyvenimo poreikių proginių šokių gamybos? Ar jis dar spyršiusis su gyvenamų kraštų įtakomis?

Jeigu senieji mokytojai, dabar pastatyti tarp trejosios kultūros, — senosios lietuviškos, naujosios okupantinės ir gyvenamųjų kraštų, — neatstatydins, o užsispyrę, laikydami savosios dirbs toliau, tai lengva prileisti, kad nuo šios kryžkelės, visiems pastebimai, turės skirtis išeivijoje trys šokių šakos, šokamos mūsų jaunimo. Pirmoji — senos tautos senoji testinoji, antroji — naujoji, ateinanti kultūrinio bendradarbiavimo keliu iš okupuotos Lietuvos, pirmesiojo partinio režimo, pakeitimo ir atnaujinusio gyvenimą, ir veikiamą gyvenamųjų kraštų įtakos. Trečioji — sudarytieji šokiai pagal sudarytojo išmany. mą, skoni ir visko, kas dar atsimenama, dabar matoma — net iš karnavaliskų karuselių sukimosi, net iš kolkojų pirminių. kams pagerbti žaidimų — chorovodų... O tvirčiausiu žingsniu eiti ta šaka, kurios pusėje bus Zeusas...

PAZINTIS SU KITOMIS TAUTOMIS

Kad Grandinė, ar kitas tolygus sambūris, jei toks būtų, į Pietų Ameriką, anot A. Diržio "Šokti ir dainuoti iš rytų rytelių saulute tekėjo", vyks, nėra pagrindo abejoti: jos tokio šokio meno garbintojai nei savięji nei svetima tautai iš jų nepagalės. Bet vis dėlto iš mūsų kam derėtų pagalvoti, kad, galimas daiktas, pirmiau mūsų reprezentantės tenai bus tekejusi iš rytų pati didžioji saulė, — Moiseyeva ar kito panašaus šokių mokykloje nuo mažens užaugusi šokėjų rusiškas tautinės baletas, siekias "užkariauti pasaulio simpatijas". (Citata). O mūsų ambasadorius gali išstijti ano šešėliu!

Jeigu P. Amerikos lietuviai, nematę anos didžiosios rytų

Britanijoje įvairūs parada, kuriuose dalyvauja senovės drabužiais pasipuotę vyrai ir moterys, sufraukia nemažai žiūrovų. Karšią vasaros dieną tokie parada dalyviai sukelia troškulį. Paveiksle matomas 17-to šimtmečio anglų bajoras geria alų iš 20-to šimtmečio butelio.

saulės, neapčiuopiamą gyvenamo krašto aplinkos veikimo, mūsų nusistojusios ambasadorės tautinės kultūros irgi nepažintų ir ją priimtų ištais per savo, tai sąmoningiesiems svetima tautai, matė ir matą įvairių tautybių su dėtinių festivalių tautinės kultūros demonstraciją, pažins. Pažins, kaip pažino Čikagoje į jos spektaklį atsilankę keli kitalaučiai, kaip pažino anos mokytojas Čekas Bostone ar New Yorke... Pažins, kaip ne vienas ir kitas atvejis yra pažinęs, ne vieną taiklų pastabą pasiūnęs, arba mandagiai nutylėjęs, arba net smagiai paplojęs. Ypač pažins tautų tautinių kultūrų studijuotojai, tyrinėtojai ir emigrantų pritaikymo ir susitaikymo su likimu sekėjai ir užrašytojai. Jie daugiausia tam tyčia į tokius festivalius ir ateidinėja.

Tie, kurių žodis mums būtų svarus, žino, kad išeivii gausus, tikras ar "pseudo" baletėjas yra bendra emigrantinė sąvybė ir po pirmojo dvidešimtmečio tautinė pirmoji mirtis. O mūsų atveju slidi atrama laisvės kovos bylai garsinti. Tie svarieji žino, kad kiekvieno tautinių šokių sambūrio atskirai ir visų kartu mėgėjiškas darnus tautinis šokimas (1500 III-je t. šokių šventėje) yra tautinės drausmės ir gyvybės įrodymas, ir tvirtoji atrama laisvės kovos bylai.

Ar neprašytų į tautinės mirties ar nukraujavimo knygas tokią negausią emigrantinę ben-

drumėnę, kaip mūsų, jeigu ji išvesdinėtų į didžiąją pasaulio sceną iš 50—60-ties šokėjų net ne klasikinį ar šiaip ne bendrojo šokio, besivejančių profesionališkumą, baletą, o kokį sekamąjį... Arba 1500 subaletinto jaunimo parodytų savo šventės. Ar tokiai tautai būtina reikalinga nepriklausomybė! Anot Putino, "ir nieko daugiau negalvoti, tik šoki, ir šoki, ir šoki", net nežinodamas ką šoki ir kieno diriguojamas...

Ar nebus tik su tokių baletinių spektaklių mėgėjais mūsų reprezentantės tik kepurinė pažintis ir atvirktiškos patarnavimas laisvės kovos bylai.

Ar nebus ir tenai, P. Amerikoje, veikiantiems tautinių šokių būreliams šis nusistojęs gėsinantis žibūrys, koks jau pradeda būti čia.

Ar ne tvirčiau P. Amerikos lietuvių tautinė veikla sustiprintų, mūsų laisvės kovos bylai patarnautų ir aniams raudonosios kultūros baletams atsakyti, jeigu būtų nusistojęs iš esmės ne mažiau gražus, bet dar gražesnis už dabar siūniamąjį, lietuviškiasias arba tam tyčia sutelktas savitas būdingas, pilnos tautinės sudėties ansamblis, pasitikrins ir patikrintas, ar jis atitinka tokią misiją! Ir atstovo tipą!

(Čia nekalbama apie atskirus šokių talentus, iškilusius iš savo tautos ir pasaulines scenas, vaidinusių net valstybių gyvenime (svarbų vaidmenį).

BRANGIEJI AKMENYS

Balti su trupučiku melsvo atspalvio atspindžio, arba tikrai — bespalviai deimantai yra patys geriausi. Gelsvas atspalvis atspindžioje yra prastesnės kokybės pažymys. Bet viena spalva deimanto kokybės dar neapsprendžia. Jie turi būti absoliučiai skaidrus ir be įtakmenėjimų. Mažiausia dėmė ar dehesuotumas akmenį degradoja į prastesniųjų rūši. Kartais pasitaiko spalvotų deimantų — melsvų, ružvų, oranžinių, aštraus topazinio geltonumo ir kt. Šie deimantai yra didelė retenybė ir ypatingai brangūs.

Bet ir patys nesvariausi deimantai, jų tarpe visi rudieji ir juodieji, kurie nefinka papuošalų gamybai, turi didelę reikšmę modernioje industrijoje. Kai 1930 m. vakariečiai pabandė sužlugdyti rusų industrijos penkmečio planą ir tuo pačiu tikslu parblokti Sovietų Sąjungą, industrinių deimantų embargo buvo tikriausia priemonė jų rėnkose. Rusai išsigelbėjo, bet kaina už tai buvo sumokėta labai aukšta. Kur tik galėdami, per savo agentus supirkinėjo deimantus juodosios rinkos kainomis, nedarydami išimčių ir aukštose kokybės akmenimis, kartu suintensyvindami naujų deimantų depositų ieškojimus Sibire ir kitose krašto vietose.

Technikos terminologijoje industriniai deimantai vadinami karbonatais, boratais,

balastais ir kt. vardais. Jie plačiai naudojami kalnų pramonėje ir metalurgijoje, visur, kur tik reikalinga didelė jėga ir preciziškumas. Net ir smulkiausi akmenys galbūt nenuveina veltui, o deimantinės dulkės, likusios iš panaudotų akmenų, yra nieku nepamainoma priemonė mineralų ir ypač tų pačių deimantų šlifavimo pramonėje.

VARDO MĮSLĖ

Nuo kada deimantas yra žinomas tarp brangiųjų akmenų, nei tikrų, nei apytikrių žinių nėra. Vieniems geologams jis labai senas akmuo, žinomas seniausios indų, kinų, arabų legendose, minimas Biblijoje, Ptolomėjaus, Aristotelio ir Plinijaus raštuose, kitiems jis vienas naujesniųjų narių gausioje brangiųjų akmenų šeimoje, atsiradęs daugiausia prieš kokius 1500 metų.

Seniausios legendos yra nepaprastos vertės istorinius tyrinėjimuose, bet kartais labai pavojingos per greitoms išvadoms. Apie deimantų kilmę ir lobius, apie gilius tarpeklis, pilnus didelių deimantų, ir apie tuos tarpeklus saugojamus piktų žvilgsnio slibnių legendų yra išlikę ne tik sakininėje tradicijoje, bet ir kinų, indų, žydų, graikų ir romėnų senuose raštuose. Ir vieno betgi trūksta, kad nors vienas vienintelis akmuo, sakysim, iš senosios Egipto, Mezopotamijos, hititų, senųjų persų ar senosios Indijos miestų griuvėsių galėtų mums paliudyti tų legendų tikrumą. Tokių brangiųjų akmenų, naudotų

seniausiuose amuletuose ir papuošaluose, kaip lapis lazulis, turkizai, ametistai, granatai, kalnų kristalai ir kt., turime iš 4 — 3 tūkstančio pr. Kr. ir iš dar senesnių laikų. Visi jie už deimantą nepalyginamai minkštesni ir mažiau patvarūs, o vis dėlto nesunkio tūkstančių tūkmečių, kai deimantų, dažnai minimų kartu su jais, nelikę nė pėdsakų. Kodėl?

Dėl šių neaiškumų greičiausiai kaltas pats deimanto vardas, kuriuo anuo metu ir dabar, gal būt, vadinamas ne tas pats akmuo. Zodie deimantas yra kilęs iš graikų kalbos žodžio adamas, reiškiančio — nenugalimas, neįveikiamas, kuris prie dabartinio vardo priartėjo per senąsias graikų ir lotynų kalbų formas — adamiantem, adamantem. Eilės žymių geologų nuomone legendiniai, Biblijos ir Pinijaus Senojo deimantai galėtų būti anuo metu nenugalimi savo grožiu, spindesiu, verte ar magiškais ypatybėmis, bet ne mūsų deimanto kietumu.

Gamtose randami deimantai savo išvaizda maždaug besiskiria nuo kitų kartu randamų paprastų akmenėlių. Jie pilki, gerokai apsilbausę, vaškiniu popierio atspalvio, o kadangi jie nepaprastai kieti, per tūkstančius metų žmogus nesugebėjo išvelgti, kas slepiasi po jų pilkuoju kevalu. Kaip jau minėjome, indai pirmieji pastebėjo, kad deimantą galima apdailinti deimantu. Bet ir indai dar prieš tūkstantį metų maždaug buvo pažengę deimantų šlifavimo mene ir pasitenkino tik akmenų aplyginimu ir paviršiaus apiblizgini-

mu. Toks akmuo jau buvo skaidrus ir gražiai blizgojo saulėje, bet dar nebuvo tokia brangenybė, kaip kiti brangieji akmenys.

Persai dar 13 a. po Kr. labiau vertino sefyrus, rubinus, zirkonus ir peridotus, negu deimantus. Vakari Europoje dar 14 a. deimantai mažai buvo branginami. Tik 15 a. pabaigoje Brugge ir Amsterdamo brangiųjų akmenų šlifavimo meistrams naujais šlifais atskleidus tikrąjį deimanto grožį, jis sužibėjo visų puikumui ir iškart išgarsėjo, kaip pats gražiausias ir brangiausias iš visų brangiųjų akmenų.

Ko indai, persai ir Europa nežinojo iki 15 a. pabaigos, graikai, Roma ir Rytai negalėjo žinoti senovėje. Prielaida, kad per tiek amžių deimantų šlifavimo paslaptys galėtų būti užmirštos, maždaug nepatikima. Brangiųjų akmenų šlifavimo menas, Rytuose ir Viduržemio jūros pakraščiuose pražydes prieš 3 — 4 tūkstančius metų, yra bene vienintelis menas, kuris nenutrūkstamai savo tradicijas išlaiko iki mūsų dienų.

Senieji adamai greičiausia buvo koks baltasis sefyras, spinelis, zirkonas ar kokią kalnų kristalo atmainą, o kadangi šio akmenis aprašymai kiek priminė gerokai vėliau atsiradusį tarp brangiųjų akmenų deimantą, toki neįveikiamai kietą ir atsparų, atrodė tikra, kad tai tas pats senasis akmuo, ir jam paliko senąjį vardą. Iš vienos pusės, kas čia tokio, ar galia puikiam daiktui gražaus vardo, iš ant-

ros — žmonėms, mėgstantiems tikslumą, ši nekalta paklaida sugadino daug brangaus laiko ir dar neišblaskė visų abejonių.

INDIJOS DEIMANTŲ LOBIAI

Visi senieji ir istoriniai deimantai yra kilę iš Indijos, kuri iki 18 a. pradžios buvo vienintelė deimantų tiekėja tiek Vakarams, tiek Rytams. 13 a. viduryje deimantai surasti ir Borneo saloje, bet ten jų depositai nedideli, iškasami akmenis maži, prastos kokybės ir brangenybių prekyboje didesnės reikšmės neturėjo ir neturi.

Arabai ir senieji graikai žino bent tuziną legendų apie deimantų upę, tekančią kažkur Indijoje, bet kuri upė verta tokio skambaus vardo, legendose užkūnusių nusakymų nėra. Rytinėje Indostano pusiasalio dalyje, Deccan plokštumoje tarp 14° ir 25° šiaurės platumos, yra bent kelios upės — Kistna, Penner, Godavari, Mahanadi, Khan, Son — vertos deimantų upės vardo.

(Bus daugiau)

BRANGENYBIŲ PREKYBA

TERRA

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — aukso ir kt. papuošalai — šveicarų laikrodžiai. Taip pat — kristalai, stiklas, porcelianas ir visos kitos dovaninės prekės.

TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Telef. 434-4660

DR. ANNA BALIUNAS
AKU AUŠU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALLbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
ano 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
daktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9.
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sekmadienį tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
sekmadienį 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA-52670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad., 5-8,
antrad. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618. Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2654 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p. antrad. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 57th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TOMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telef. GI 6-6195

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS
XXXXXXX

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

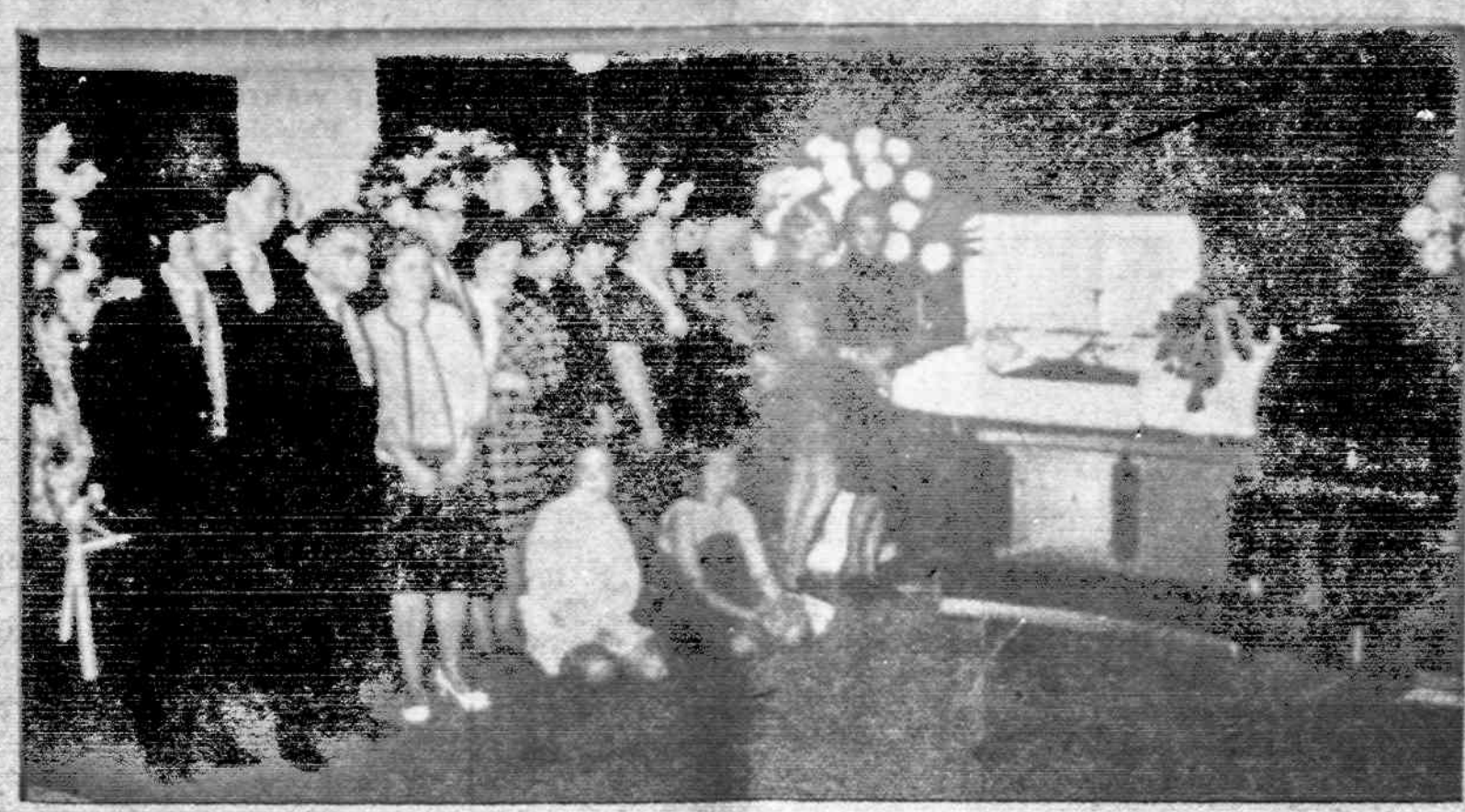
PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERBENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 St. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SIA VASARĄ TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsiasi 21 dieną. Vie-
tų skaičius ribotas. Registravimas
tuojau. Kelioname leidima, ligoni-
nė laika pabūti Lietuvoje. Paruošiamie
dokumentus atsikviesti gimines
i Ameriką.
Kreipkitės i
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

Prie velionio Algirdo Jakševičiaus karsto šeima ir giminės. Foto V. Noreikos

Algirdo Jakševičiaus prisiminimui

Chicagoje šeštadieniais ver-
da lietuviškas gyvenimas.
Šeštadienio vakare buvau nu-
vykęs į Spaudos vakarą. Į na-
mus grįžau po vidurnaktį.
Pradaręs duris buvau priblok-
štas, kai žmona pradėjo sujau-
dinti pasakoti kas atsitiko.
Tuojau nuvykau į šv. Kryžiaus
ligoninę. Ten radome Algirdą
Jakševičių jau kritikoje pa-
dėtyje.

Tą patį vakarą velionis bu-
vo pasirengęs vykti į Alice Ste-
phens misioniją. Staigiai pra-
dėjo jam skaudėti galvą, o ne-
užilgo gavo smūgį. Jis buvo
išvežtas į šv. Kryžiaus ligoni-
nė. Ligoninėje gegužio 25 d.
rytą, neatgavęs sąmonės, mirė.
Jo staigi mirtis sukrėtė šeimą
ir artimuosius.

Palaikai buvo pašarvoči Pet-
kaus koplyčioje. Gegužio mėn.
26 d. vakare koplyčioje įvyko
atsisveikinimas su velioniu. At-
sisveikinime dalyvavo daug
žmonių. Buvo atvykęs net ir
iš kitų miestų. Visa koplyčia ir
karstas skendo gėlėse.

Velionis Algirdas priklausė
Romuvos korporacijai ir Lie-
tuvų Tiesininkų draugijai.

Su velioniu atsisveikino Ro-
muvos korporacijos vardu fi-
listeris Jonas Vaičiūnas. Jis sa-
vo kalboje prisiminė filisterį
Algirdą, kuomet jie kartu lei-
do jaunystės dienas korporaci-
joje. Baigdamas išreiškė giliausią
ir nuosirdžiausią užuo-

jautą šeimai ir jo artimie-
siems.
Lietuvių Tiesininkų draugijos
vardu kalbėjo teis. Jonas Ta-
lalas. Jo kalba buvo jau įdėta
"Naujienose".
Birutė Briedienė išreiškė gi-
lią užuojautą velionio šeimai
Lietuvos Dukterų draugijos
vardu.
Visiems dalyviams, atvyku-
siems į šermenis, pagerbu-
siems velionį, pareiškusiems
užuojautą našlei žmonai ir ar-
timiesiems velionio Algirdo
šeimos vardu teko man padė-
koti.

Gegužio mėn. 27 d. rytą ve-
lionio palaikai buvo perkelti į
Marquette Parko parapijos
bažnyčią. Po iškilmingų re-
gių mišių, atlaikytų kan-
Zakarauskio, ir kun. Borevi-
čiaus pasakymo pamokslu, pa-
laikai buvo nuvežti į Lietuvių
šv. Kazimiero kapines ir pa-
laidoti. Į kapines lydėjo dide-
lė vilkstinė automobilių.
Išleiskis ramybėje, mielasai
Algirdai, toli nuo savo gimtų
namų ir laukų, kuriuos tu po-
kalbiuose nuolat minėdavai ir
kurių ilgėjais.

Reiškiu nuosirdžią ir giliau-
sį užuojautą velionio žmonai
Janinai, dukroms Jūratei ir Zi-
zai, velionio žmonos seseriai
Marijai ir jos vyrui Edvardui
Markuliams ir kartu liūdžiu.

Algirdas Budreckas

M. GRISKENAS

LB Tarybos rinkimai yra svarbūs

Renkant asmenį į LB nės ta-
rybą, pirmiausia iškyla rei-
kiamų kvalifikacijų klausimas,
mas, jo sugebėjimas dirbti
kultūrinės veiklos darbe. Betgi
šis vienas pats, tinkamas kva-
lifikacijos, faktorių dar galu-
tinai neapsprendžia kandidato
tinkamumą į tarybą. Yra ir
daugiau svarbių reikalavimų,
apsprendžiančių kandidato tin-
kamumą, būtent: pagarba tau-
tiniam principui, pasišventi-
mas savo tautos idealams.

2/ Kandidatas į tarybą pri-
valo būti ir politiškai subren-
dęs, pajėgus pažinti okupanto
imperialistinius siekius, sekti
jo klaidingus žingsnius, klai-
džius politinius posūkius

3/ Privalo turėti bendruo-
meninės veiklos stažą, turi bū-
ti bent kurį laiką dirbęs apy-
linkėje, jos valdyboje.

4/ Kandidatas į tarybą tu-
rėtų būti visuomenėje užsireko-
mendavęs, kaip asmuo, suge-
bąs bendruomeninį principo
reikalą statyti aukščiau asme-
ninio ambicijų. Turėtų būti
pažįstamas kaip tolerantas, su
gyvenamo būdo asmuo. Jau
lgisio asmeninių ambicijų iš-
puoliai — peštynės ne tik apy-
linkių, apygardų susirinki-
muose, bet ir tarybos sesijose...

5/ Būtinai turi pramątyti,
kad išrinktas kandidatas į ta-
rybą nepasitenkintų vien gar-
bingu tarybos nario titulu, kad
tarybos posėdžiuose nepalikty
vien skambios profesijos vizi-

tinę kortelę ant stalo ir tušią
kėdę...

Sveikintina, kad mūsų jau-
nimas rodo norą įsijungti į
bendruomenės veiklą. Tik nie-
kaip negalim suprasti, kaip
pradžios mokyklos mokinys
gali pasisauti siekti profeso-
riaus kėdės universitete?

Be to, kyla baimingas klaui-
simas kodėl tas mūsų jauni-
mas tik šiuo metu staiga pasi-
sėvė šokti į LB nės vežimą?
Baimė ir klausimas yra realūs:
mūsų jaunimas politiškai yra
visai neparengtas, nesubran-
dintas.

Kitas svarbus reikalas, jau-
nieji kandidatai į tarybą netu-
ri bendruomeninės veiklos pa-
tyrimo, nėra dirbęs apylinkės
darbo, tad kiek jų sugestijos
ir siūlymai taryboje bus rea-
lūs, praktiški?

Būtų neapsirikta, jeigu ne-
pasirengusiam, nepriaugusiam
jaunimui, siekiančiam tary-
bos kėdės, būtų pasiūlyta pa-
žaboti perdėtas ambicijas.
Jaunimui nuosirdžiai pasišo-

ROCKFORD, ILL.

Šį sekmadienį pirmas
išvažiavimas

Po sunkios žiemos ir šurkš-
taus pavasario visi yra pasiil-
gę pabuvoti tyrame ore, pa-
klausti paukščių giesmių ir
atsigauti gamtoje. Delto Rock-
fordo Lietuvių Klubas, šį sek-
madienį, birželio 7 d. savo par-
ke rengia pusryčius po atviru
dangumi. Nuo 8 val. iki 11 val.
ryto bus kepami ir valgomai la-
sinukai ir kumpiai su kiaušini-
niais ir bulvėmis ir kavos kiek
kas nori. Suvažiuos Klubo na-
rai su šeimomis po šlamen-
čiais ažuolais, tarp žydinčių
gėlių. Tai bus pirmasis šiemet
lietuvų išvažiavimas į gamtą.

Po pusryčių žuvauti mėgėjai
turės progą pasiguoti lydekų
ir visokių kitokių žuvų. Kish-
waukeee upėje, kuri teka pro
Lietuvių Klubą parką. Zuvi-
ninkams ta vieta jau yra gerai
žinoma. Ją gali pastebėti ir ne-
zuvininkai, pamatę žuvis iš
vandens šokinėjant. Delto ne-
nariai, neturintieji vartų rak-
to įvažiuoti į Klubą parką, lan-
do per spygliuotus vielų tvo-
ras, susiplošo švarkus ir kel-
nes, bet nesigaili kai geros žu-
vies pasigauna.

Neveltuokite pusryčių! Ir aš
būsiu!

pusiam jungtis į LB nės veik-
lą, tenka pasiūlyti nedelsiant
jungtis į apylinkių veiklą ir
čia nuosirdžiai padirbėti: iš
patyrusių visuomenininkų pa-
sisavinti organizacinės veiklos
meną ir užsitarnauti pasitikė-
jimą.

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TIK TIK SKAITYK
Lietuviai taipgi perka ir perduoda
ir progas užsino tikrai per
NAUJIENAS

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Upytės Draugiško klubo eilinis
susirinkimas įvyks penktadienį, bir-
želio 5 d., 8 val. vak. Vengeliauskienės
sąrašė, 4500 So. Talman Ave. Nariai
prašomi dalyvauti šiame susirinkime,
nes bus aptarti piknikai ir kiti reika-
lai. Po susirinkimo bus vaišės.
Antoinette Kelys, rašt.

— Utenos Apskrities klubo piknikas
įvyks birželio 7 d., sekmadienį, lie-
pos daržė, 82 St. ir Kean Ave. priešais
Lietuvių Tautines kapines. Bus ska-
nių valgių ir visokių gerimų. Sokiams
gros geras orkestras. Prašome visus
atsilankyti. Pradžią 12:00 val. popiet.
Komisija

— Chicago Lietuvių "Kestučio" pa-
kalpos klubo mėnesinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, birželio mėn. 7 d.,
1 val. p. p., Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd Street. Valdyba

A. A.

URSULEI PAUTIENIENEI

pavergtoje Tėvynėje mirus, Jos dukteriai Zu-
zanai Juškevičienei, LB Čikagos apygardos
spaudos taktininkei, tikrą užuojautą reiškia

Lietuvių Bendruomenės
Čikagos Apygardos Valdyba

SMOKEY'S FRIENDS
don't play with
matches
Linkamumo arba liūdesio valandose
graziąsias gėles ir vainikus, antke
pių papuoškimi ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5325 So. Harlem Ave. — 586-1220

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linkamumo arba liūdesio valandose
graziąsias gėles ir vainikus, antke
pių papuoškimi ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5325 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6946 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAIŽOMAS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

KRISTIJONO DONELAČIO ŽEMESNIOJOS IR AUŠTESNIOJOS LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ TĖVŲ KOMITETAS 1969/70 MOKSLO METAIS

Iš kairės į dešinę sėdi: A. Mažeikienė — sekretorė; Z. Poženė — parengimų vadovė; A. Dirkenė — narė; V. Kšmonienė — parengimų vadovės pavaduotoja. Iš kairės į dešinę stovi: K. Kaminskas — vicepirmininkas; A. Vengrys — narys; B. Vindašius — pirmininkas; dr. P. Rasutis — narys ir L. Kupcikevičius — išdėstas. Nuotrauka V. Noreikos

Chicago mero Richard J. Daley paskelbtą proklamaciją

WHEREAS, this year is the 100th anniversary of the arrival of the first Lithuanian settlers in Chicago, when 18 young Lithuanians, working in railroad construction, came to this city; and

WHEREAS, these early Lithuanian settlers soon bound themselves into the first Lithuanian society, whose first president was Jonas Naujalis; and

WHEREAS, the first Lithuanian priest in the diocese, Rev. Juozas Juskevičius, was the pastor of St. Stanislaus Kostka Church; and

WHEREAS, the first Lithuanian doctor and druggist was Mateusas Kasakauskas, whose establishment at 668 N. Noble Street was the center of Lithuanian social, cultural and philanthropic activities; and

WHEREAS, from these humble beginnings, Lithuanians in Chicago have grown into a population of 100,000 with hundreds of societies, clubs and organizations, religious, cultural, business and financial institutions, as well as hundreds of professionals and thousands of property owners and civic leaders who take great pride in their city; and

WHEREAS, the oldest and the newest concentrations of Lithuanian settlements are Bridgeport and Marquette Park, the first having been honored by the City Council with the naming of Lithuania Ave., and the latter with the naming of Lithuanian Plaza; and

WHEREAS, Lithuania has been forcibly seized and occupied by the Soviet Union in June 1940 and is still possessed, exploited and denationalized by the occupant.

NOW, THEREFORE, I, Richard J. Daley, Mayor of the City of Chicago, do hereby proclaim Sunday, June 7, A.D., 1970 to be LITHUANIAN CENTENNIAL DAY IN CHICAGO, and urge all citizens to take cognizance of the special events arranged for this time.

Dated this 27th day of May A.D., 1970.

Richard J. Daley,
Mayor

Atsiūsta paminėti

Lietuvių Gydytojų Biuletėnis. Balandis-birželis 1970. Nr. 2 (38). Numeris pradėdamas Vyr. red. Dr. S. Biežio įžanginiu, kuriame pasakyta: Šiais metais minime liūdną Lietuvos okupacijos 30 metų sukaktį. Prieš mūsų akis vėl iškyla tautos kančios, sudėtos aukos ir heroinės akimirkos, kada lietuvius priešė iš visų pusių apsupas ir suspaustas, parodė reto didvyriškumo pavyzdžius, siekdamas laisvės sau ir savo tautai...

Turinyje yra ir ne medikams įdomūs pasiskaityti rašiniai, k. a. Dr. J. Puzino apie mediciną senovės Lietuvoje — kokiomis žolėmis, šaknimis, žiedais ir lapais žmonės gydydavosi; Dr. K. Gudaičio: Medicinos ir sveikatos reikalai Lietuvoje; Dr. A. Garūno — Trys dienos pas rusus; Krištieji už laisvę, Lietuviai gydytojai Chicago Bridgeporte ir kt.

Kiti dalykai Lietuvių gydytojų moksliniai darbai, Liet. Gyd. Sąjungos veikla, Kronika ir In memoriam — apie mirusius lietuvių medikus.

— *George Dunn*, president of Cook County Board of Commissioners dalyvaus Lithuanian Centennial Day (100 m. nuo pirmųjų lietuvių apsigyvenimo Chicagoje) programoje, kuri įvyks š. m. birželio 7 d. 1 val.

— *Stud. Marius Kasniūnas* perskaitys Chicago miesto paskelbtą "Lithuanian Centennial Day" proklamaciją birželio 7 d. 1 val. p. p. prie Dariaus ir Girėno paminklo.

— *Chicago Aukšt. lit. mokykla* mokslo metus baigia š. m. birželio 6 d. 9 val. ryto bus pamaldos, o po jų trumpas auklėtojų pokalbis su savo klasėmis. 4, 5 ir 6 kl. mokiniai galės grįžti namo apie 10 val. r., o 7 ir 8 kl. turės choro repetitiją. Jie galės grįžti apie 11 val. Naujų mokinių priėmimas prasidės 10 val. r. Iškilmingas devyntiklos abiturientų laidos išl. aktas bus sekmadienį, birželio 7 d. 5 val. vak. Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti.

Raudonos Rožės pusmetinis susirinkimas bus š. penktadienį birželio 5 d. 8 val. vak. Li-berty svetainėje, 14th Street ir 49th Ct. Per vasaros 2

New Yorko gyventojas Aaron Rose visą gyvenimą rinko senus darbo įrankius. Šiais metais jis surengė parodą, kurioje buvo išstatyta virš 1,000 įvairių amatininkų įrankių, kai kurie — iš Viduramžių laikų.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talintis ir išsimokėjimais. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės kitur

GLENN, Michigan. Parduodamas modernus, dviejų seimams namas ant 4 sklypų, vienas blokas nuo ežero. Car-rinus alyva šildymas, 2 mašinių gara-zas. \$15,000 arba geriausias pasiūlymas.

Skambinkite gavininkui Chicago telefonu, 523-4483.

mėnesius susirinkimų nebus, bet valdyba bus. Visais reikalais kreiptis į finansų sekretorių C. Genį, 1611 S. 49th Ct. P. Genis aprūpina ir Kareivių draugystės narius. Tad žinokite, kur rasti pagalbą. K. P. D.

TRUMPAI

— *Chicago Lietuvių Operos* solistas Algirdas Brazis sugiedos lietuvių ir Amerikos himnus, Lithuanian Plaza dedikavimo metu, birželio 7 d., sekmadienį, 1 val. p. p.

— *Seneliams ir vaikams* Al-vudo parengimai šiam savait-galyje Marquette Parke, ties šv. Kryžiaus ligonine: šeštadienį nuo 3 v. p. p., sekmadie-nį nuo 12 v. dienos. Užkanda, kultūrinis vaikų užėmimas ir temstant vaikams ir suaugusiems spalvoti filmai. Visi kviečiami.

— *Sen. Pr. Savickas* praves iškilmes prie Dariaus ir Girėno paminklo Lithuanian Centennial Day proga š. m. birž. 7 d. 1 val. p. p., sekmadienį.

— *George Dunn*, president of Cook County Board of Commissioners dalyvaus Lithuanian Centennial Day (100 m. nuo pirmųjų lietuvių apsigyvenimo Chicagoje) programoje, kuri įvyks š. m. birželio 7 d. 1 val.

— *Stud. Marius Kasniūnas* perskaitys Chicago miesto paskelbtą "Lithuanian Centennial Day" proklamaciją birželio 7 d. 1 val. p. p. prie Dariaus ir Girėno paminklo.

— *Chicago Aukšt. lit. mokykla* mokslo metus baigia š. m. birželio 6 d. 9 val. ryto bus pamaldos, o po jų trumpas auklėtojų pokalbis su savo klasėmis. 4, 5 ir 6 kl. mokiniai galės grįžti namo apie 10 val. r., o 7 ir 8 kl. turės choro repetitiją. Jie galės grįžti apie 11 val. Naujų mokinių priėmimas prasidės 10 val. r. Iškilmingas devyntiklos abiturientų laidos išl. aktas bus sekmadienį, birželio 7 d. 5 val. vak. Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

TYPIST
TO LEARN NEW FRIDEN
COMPUTYPE.
Steady.
37½ hours per week.
Call RA 6-5622

CLERK - TYPIST
Bright, efficient with IBM executive experience to work in pleasant com- modity brokerage office. Loop location.
Call 641-1363

GENERAL OFFICE
Near North Mfg. of Luxury Furniture needs responsible girl for two girl office. Must type. Lots of variety in congenial surrounding, also figure work. Some experience preferred.
Call 642-2140

GENERAL OFFICE WORK
Costumer service.
ESSEX INTERNATIONAL
3501 W. ADDISON
8-4:30 P. M.
539-2000

EXPERIENCED FOOD & COCKTAIL WAITRESS
• Excellent Working Cond.
• Serving Upper Clientele
• Top Wages
• Meals & Uniforms Furnished.
Call M. PIERCALL or Mrs. CALLAHAN for appointment UN 7-8400

GIRL FRIDAY
Day time. Comfortable working conditions. Experience in typing, paste-up or art desirable. Permanent. Full time.
PYRAMID PRESS
1750 HARDING RD.
NORTHFIELD, ILLINOIS
Tel. 446-8225

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOOL AND DIE MAKERS
JOURNEYMEN TO REPAIR DIES FOR PRIMARY AND SECONDARY OPERATIONS
8 A. M. to 4:30 P. M.
Monday to Friday
• BLUE CROSS
• BLUE SHIELD
• PAID PENSION
• FREE PARKING
• PAID HOLIDAYS
• NO LAYOFFS

ACE FASTENER CO.
4100 W. VICTORIA
583-3338

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BRIGHTON PARKE
savininkas parduoda mūrini namą, 4 butai ir gerai apimančias — taver- na. Parduomo prieštis — mirtis šeimoje. Kreiptis
3000 W. 47th STREET
(prie Sacramento).

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 KAMB. BUTAS
2416 West 45th Pl., antras aukštas. \$70.00. Penktadienis 5 val. vak., o šeštadienis — visą dieną.
Tel.: 927-9282.

♦ Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro Tomkų vasarvietę, kuri yra ant pat Atlan- to vandenyno ir turi visas sąly- gas, apie kurias kiekvienas did- miesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių informacijų rašykite: V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Fla. 33403 arba skambinkite tel. 305-844-3388. Kelias A1A (Pr)

♦ Tauragės Klubas kviečia visus atsilankyti į rengiamą pa- vasarinę linksmą GEGUŽINĘ birželio 7 dieną Onos Bruzgulie- nės sode, 8274 So. Kean Ave., prie Lietuvių Tautinių kapinių. Šokiama gros K. Ramanausko orkestras. Pradžia 12:00 val. po pietų. (Pr).

♦ Balso Lemonto apyl. sky- riaus valdyba šaukia svarbų metinį susirinkimą birželio 7 d. (sekmadienį) 5 val. popietį I. ir B. Navickų rezidencijoje, 11 So. 549 Carpenter St., Lemonte. Visi apylinkės lietuviai prašomi skaitlingai dalyvauti. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Parduoti

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Parduoti

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

4 BUTŲ MŪRAS: 3 po 4 ir 1-7 kamb., 10 metų, ant 50 pėdų sklypo vakarus nuo Kedzie.
MURINIS 2 po 5 su irengtu sklypu, centr. šildymu, 2 auto garažu. Modernus ir svarus, Brighton Parke.
MORO BUNGALOW 6 kamb., irengtas sklypas, 60'4" ir Francisco.
1½ AUKŠTO, 6 ir 5 kamb., modernus butai, modernios virtuvės ir vonios, irengtas sklypas, prie pat Maria Aukšt. mokyklos.

5 BUTŲ, 15 metų, modernus mūras pačiam Marquette Parke, 3 auto mūro garažas. Jums patiks namas, vieta ir kaina.
SVARUS 8 KAMB. mūras Marquette Parke, \$20,000.
TVARKINGAS APARTMENTINIS mūras, arti Jaunimo Centro, apie \$11,000 pajamų. Savininkas finansuos įmokėjimams \$15,000. Kaina \$45,000.
2 BUTŲ tvirtas mūras Marquette Parke. Nauja gazo šiluma, 2 auto garažas, \$28,000.
APIE 8,000 DOL. PAJAMŲ, 4 butų, 3 mt. mūras, Marquette Parke. Rimtas pasiūlymas, \$65,000.
4 BUTŲ MŪRAS su bižnu. Dvigu- bas garažas, nauja gazo šiluma. Mar- quette Parke, \$43,300.
PELNINGAS MŪRO NAMAS. Sva- rius 6-3 ir 2 kambariai, 2½ vonios. Naujas šildymas gazu garažas. Arti visko, Marquette Parke, \$21,800.

SIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SPECIALIAI STATYTA 3 mieg. 10 mt. ranch tipo mūro rezidencija. Ireng- tas rūšys su baru, 50 p. sklypas, gar. Archer — Moody apyl. Viskas mo- dernu. Savininkas. Tel. 767-1977.

LOMBARD — 3 BDRM.
AIR COND. BRICK RANCH
Beaut. ½ acre lot, 2 baths, fam sa. cab. kit., liv. rm., din. "L" fl. bsmt., puid. rec. rm., wat. bar, laundry/wor. rm. Send. patio, att. gar., bktop. dr. Extra parking. EXTRAS. Fine shopg. and schls. By owner. 629-3443.

PIRMOS ROSIES 6 kambarių svarus, puikiai irengtas bungalow prie 62-os ir Francisco. Prieinama kaina, tuoj galima užimti. Skambinkit savininkui 737-7526 po 6 val. vak.
Savaitgaliais visą dieną.

MARQUETTE PARKE parduodamas 6 kambarių mūro bungalow. Reikalin- gas padirbėti. Tel. 476-3788.

HIGHLAND PARK — BY OWNER
7 rooms, 3 bedrooms, in town; newly decorated; low taxes; dry basement; \$17,500 including some furniture.
432-6187

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRĖSTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE
Call: Frank Zepolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekų. Automobilai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENTYBOS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲ:
namų, automobi- lių, gyvybės, svei- katės ir biznio. Patogios išimokų ilimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

APDRAUDŲ AGENTŲ:
namų, automobi- lių, gyvybės, svei- katės ir biznio. Patogios išimokų ilimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

NAUJAVIMAS veltui, kreipkitės bet kada

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum 2 year certificate
5½%	5¼%
Investment bonus plan \$1,000 minimum	\$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, automobilai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209